

Skončil školní rok.

Několik vzpomínek na Základní školu v Nejedlého ulici v Benešově n. Pl.: 1945 - 1961.

Před rokem 1945 byla v Benešově n. Pl. pro Čechy pouze dvoutřídní obecná škola.

Většina dětí, které se přistěhovaly po roce 1945 do naší obce, navštěvovala po absolvování Obecné školy v Jedlce školu měšťanskou, později Střední školu v Benešově n. Pl. v Nejedlého ulici.

1945-46: V Benešově n. Pl. byly zřízeny dvě školy. **Obecná škola**, jejímž řídícím učitelem byl Ladislav Čepela a **Měšťanská škola** se čtyřmi ročníky, řídícím učitelem byl Karel Kalivoda. Zde vyučovali Pavel Paroubek, Antonín Kulík, Karel Jakubec, Josef Abrahám, Václav Bláha, Božena Kalivodová-Kůlová, Jarmila Kulíková - Slavíková, Růžena Wúrzová, Žofie Pokorná a Charlota Friedmanová. Školníkem byl tehdy Josef Maier. Škola měla 258 žáků, z toho 122 dívek.

V roce **1946-47** se počet žáků se zvýšil na 338, z toho 157 dívek. Nastoupili další učitelé - Josef Švarc, Jiří Průcha, Květuše Kottová, Růžena Morávková – Kopecká a Mikuláš Papp.

1947-48: Škola měla 9 tříd se 300 žáky, z toho 137 dívek. Novým učitelem se stal František Staněk, bývalý řídící učitel v Ovesné.

1948-49: Od 1. září byly Obecné školy přejmenovány na Národní školy, Měšťanské školy byly přejmenovány na Střední školy.

Národní škola v Benešově n. Pl. měla 5 ročníků - ředitelem byl jmenován Ladislav Čepela. Novými učiteli byli Miloslav Kolínský, Marie Zálesáková, Ljuba Šťastná - Lhotáková, Bořivoj Linhart, Vlasta Chocholová a Věra Kučerová.

Střední škola v Benešově n. Pl. měla 4 postupné ročníky pro žáky, kteří prošli národní (dříve obecnou) školou. Ve škole bylo celkem 299 žáků, z toho 138 dívek. Ředitelem se stal Karel Kalivoda.

1949-50: Škola měla 374 žáky, z toho 171 dívek. Novými učiteli byli Ludmila Franců, Růžena Klikarová, Zdeněk Dolejš, Vladislav Mareš a Svatava Bradáčová. Novým školníkem na Střední škole byl Alois Novák a Hedvika Nováková. Školníkem Národní školy byl Karel Skoumal.

1950-51: Ve škole byli 373 žáci, z toho 177 dívek. Poprvé se konaly závěrečné zkoušky. Písemné byly z českého jazyka a matematiky, ústní z českého a ruského jazyka, z matematiky a volitelného předmětu (F, CH, D, Z nebo PŘ). Zkoušeno bylo 46 žáků, nikdo nepropadl.

1951-52: Národní škola měla 11 tříd, Střední škola 12 tříd. Celkem se v nich učilo 405 žáků, z toho 185 dívek. Novými učitelkami byly Eva Šrámková, Jarmila Czivišová a Zorka Svobodová.

1952-53: Do školy nastoupila nová poválečná generace. Střední škola měla 416 žáků, z toho 214 dívek. Z Benešova n. Pl. bylo ve škole 148 žáků, docházelo nebo dojíždělo 268 přespolních žáků. Novými učiteli ve škole byli Stanislav Hamer, Bohdan Horodyskyj a Anemarie Bauerová.

Ve školním roce 1952 – 53 se zavedla **nová školská soustava**: povinná osmiletá školní docházka (od 6 do 14 let). Osmileté školy vznikly sloučením národní a střední školy. Jedenáctileté školy vznikly sloučením národní, střední školy a gymnázia.

1953-54: Osmiletá střední škola měla 22 tříd, celkem 736 žáků, z toho 371 dívek. Ředitelem byl Karel Kalivoda, jeho zástupcem Jiří Smetáček. Novými učiteli se stali Jaroslav Čermák, Václav Pohořelý, Arnošt Krupička, Karel Klíma, Irena Barešová, Věra Vildová a Viktor Frischmann. Na národní škole byli novými učiteli Jiří Smetáček, Bedřich Brynych, Marie Horehledřová, Vlasta Chocholová, Čestmír Jošt, Jaroslava Keslová, Zdeněk Komrská a Jana Rampasová.

1954-55: Škola měla celkem 711 žáků, z toho 379 dívek, ve 22 třídách. Novými učiteli byli Miluše Adlerová, Věra Janotková, Dagmar Jiráková, Eva Pisková, Oldřiška Taláchovej, Marta Zindulková, Josef Vlček, Milada Dostálová a Vlasta Zlesáková. Byl také **zahájen provoz Zvláštní školy** s 18 žáky. Ředitelem se stal Josef Skála. Byla podána žádost o výstavbu nové školy.

1955-56: Celkem na škole bylo 766 žáků, z toho 374 dívek, ve 22 třídách.

Novými učiteli byli Břetislav Cepek, Olga Cepková, František Staněk (bývalý inspektor), Libuše Bartošová, Vlasta Dudková, Anna Mrázková, Jindra Skálová, Věra Vildová, Marta Zemanová. Vedoucí pionýrské organizace Hana Maštaliřová. Dům mládeže vedly Eliška Kuchaříková, Marie Smetáčková a Jana Staňková. Stravovna vyvářela denně 240 obědů. Kuchařkami byly Zdenka Průchová, Anežka Mastková, Marta Barková, Jarmila Ubryová, Růžena Kmochovej a Anna Mezerová. O řádný provoz školy se starali školníci Alois Novák a Karel Vrba. Uklízečkami tehdy byly Hedvika Nováková, Františka Nutilová, Anna Vrbovej a Anna Blatová. V této době dochází k platové reformě učitelů. Kvalifikovaní učitelé pro 1. - 5. ročník dostávali 1150 - 1620 Kčs, pro 6. - 8. ročník 1260 - 1760 Kčs.

1956-57: Celkem 744 žáků, z toho 369 dívek, ve 23 třídách. Ředitelem byl Karel Kalivoda.

1.A Blažena Špringlová	4.A Vlasta Zlesáková	6.A Josef Švarc
1.B Irma Rampasová	4.B Libuše Bartošová	6.B Marie Čejková
1.C Marie Horehledřová	4.C Anna Mrázková	6.C Vlastimil Kučera
2.A Věra Zumrova-Janotková	5.A Bedřich Brynych	6.D Jana Čížkovská
2.B Vlasta Dudková	5.B Miloslava Lingová	7.A Božena Kalivodová
2.C Vlasta Keplová-Stuchlá	5.C Zdeňka Žemličková	7.B Zorka Svobodová
3.A Olga Cepková	3.B Eva Kólblová - Písková	7.C Břetislav Cepek
		8.A Antonín Kulík
		8.B Mikuláš Papp

Dalšími učiteli byli Jiří Průcha, Karel Černý, Jindra Skalová, Rostislav Zumr, Jarmila Kulíková a Čestmír Jošt.

1957- 58: Do 22 tříd školy chodilo celkem 805 žáků z toho 393 dívek. Novými učiteli se stali Pavel Paroubek, Marie Hadravová, Dinda a Hromádková. V tomto roce bylo navrženo, aby budova na Sokolském vrchu (bývalá mateřská škola a jesle) byla použita pro zřízení 2. osmileté školy v Benešově n. Pl. Budova byla postavena v r. 1904 jako chudobinec. Za 2. světové války to bývala kasárna, po r. 1948 se stala internátem a později byla upravena na mateřskou školu a jesle.

1958-59: Bylo rozhodnuto o **zřízení 2. osmileté střední školy** na Sokolském vrchu.

1959-60: 1. osmiletá střední škola v ulici Zd. Nejedlého měla 16 učitelů, 14 tříd a 498 žáků s ředitelem Františkem Staňkem.

2. osmiletá střední škola na Sokolském vrchu měla 14 učitelů, 13 tříd, 464 žáků s ředitelem Bohumilem Dittrichem a jeho zástupcem Jiřím Průchou.

1. Marie Horehledřová	4. Jana Staňková	7.A Jindra Skalová
2. Olga Cepková	5. Bedřich Brynych	7.B Čestmír Cepek
3.A Milena Bradáčová	6.A Karel Kalivoda	8.A Jana Čížkovská
3.B Eliška Benešová	6.B Hana Kaucká, 6.C Milena Hrdinová	8.B Jarmila Kulíková

1960-61: 1. osmiletá střední škola měla 16 tříd, 21 učitelů. 2. osmiletá střední škola 14 tříd, 17 učitelů, žáků 472. Zvláštní škola měla 3 učitele, 3 oddělení.

Na obou školách bylo **po jedné 9. třídě** - byli zde žáci, kteří se nerozhodli pro pokračování na Učňovských nebo Středních školách po skončení 8. třídy. Deváté třídy byly přechodně zřízeny s tím, že školy přejdou na povinnou devítiletou školní docházku.

V roce 1961 se obě školy změnilly na **Základní devítileté školy (ZDŠ).**

Údaje o školách v Benešově n. Pl. jsou vybrané ing. Rudolfem Čechem z kroniky školy v Benešově n. Pl. (1946-1958) vedené Karlem Kalivodou a z kroniky města Benešov n. Pl. (1951-1961) vedené Josefem Švarcem.

*Na snímku škola v Benešově n. Pl. krátce po jejím otevření.
Postavena byla v roce 1883.*

Veleňáček, zpravodaj Kulturně – historického spolku Malá Veleň, www.mala-velen.estranky.cz
e-mail: mala-velen@seznam.cz. Odpov. redaktor: Jaroslav Dostál, Malá Veleň 29, tel.: 607 583 271.
Členové redakce: Milan Hurt, František Stibor. Foto archiv. Neprodejné. Tisk: Milan Dostál.
Povoleno MKČR, reg. číslo E 18183. Redakce neodpovídá za obsah podepsaných článků.
Náklad: 110 výtisků. Uzávěrka dalšího čísla je 15.7. 2017.

Toto číslo vyšlo 1. července 2017

